

Василевський В. В., студент
Каширіна І. В., к. філол. н., доцент
Національний університет «Запорізька політехніка»

СИНТАКСИЧНА СВОЄРІДНІСТЬ АНГЛОМОВНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ТЕКСТУ В АСПЕКТІ ТРАНСЛЯЦІЇ

Основи розуміння теорії та потенціалу синтаксичної своєрідності текстів закладено вітчизняними та зарубіжними вченими (Лепетюха 2020; Приходько 2002; Шевченко 2008; Шевченко 2020; Щербіна 1999; Говав 2010; Джексон 2016; Кьер 2014; Лазебна 2021). Зазначені напрацювання спонукають до потрактування англomовного складносурядного та складнопідрядного речення як вагомoго джерела смислів, що актуалізуються в процесі трансляції науково-технічного тексту. Зокрема, йдеться про взаємозв'язок між синтаксичним, семантичним та прагматичним рівнями репрезентації речення та його когнітивно-семантичними та комунікативно-прагматичними параметрами. У розумінні комунікативного рівня складносурядних

речень ми йдемо за концепцією дослідника А. Приходька, зосереджуючись на паратаксії як формі композитного мовленнєвого акту та особливостях реалізації в процесі трансляції прагмаепістемічного та прагмарегулятивного потенціала мовленнєвих актів [2, с. 185].

Заглиблення у дослідження синтаксису англomовного науково-технічного тексту невід'ємне від проблематики граматизованих та аграматизованих синонімічних мовленнєвих інновацій в континуумі мова \ мовлення (Лепетюха 2020), оскільки синтаксична синонімія активно виявляє себе в науковому дискурсі як на рівні синтагми, так і на рівні висловлення. При цьому, як зазначає дослідниця А. Лепетюха, «моно- та поліпредикативні структури із синтаксичною синонімією формуються в просторі кінетизму думки на осі оперативного часу каузації мовно-мовленнєвого акту» [1, с. 290].

Розглядаючи своєрідність синтаксису англomовного науково-технічного тексту, не можна пройти повз такі його особливості, як повтори, емпфаза та інтенсифікація, прагматика яких повинна бути збережена в процесі трансляції. Релевантним при цьому видається взаємозв'язок між стилістичними та прагматичними інструментами в ході породження та сприйняття мовленнєвого акта, за концепцією дослідниці Н. Лазебної [3, с. 321]. При цьому, як підкреслює дослідниця А. Лазебна, важить проблематика помилкової інтерпретації реципієнтом прагматики мовленнєвого акта, причому втрати можна знизити, але за таких умов «семантичний баланс може переважити прагматичний заряд повідомлення» [3, с. 326].

Отже, можна говорити як про прагмаепістемічний та прагмарегулятивний потенціал, так і про певні зв'язки між синтаксисом, семантикою та прагматикою англomовного науково-технічного тексту, що може стати основою подальшого дослідження різноманіття синтаксичних форм, у яких втілюються мовленнєві акти.

Література

1. Лепетюха А. В. Моно- та поліпредикативні висловлення із синтаксичною синонімією (на матеріалі французької художньої прози XX – початку XXI століть). Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2020. 344 с.
2. Приходько А. М. Складносурядне речення в сучасній німецькій мові. Запоріжжя : ЗДУ, 2002. 292 с.
3. Lazebna N. English Language as Mediator of Human-Machine Communication. Zaporizhzhia : PhDiAns, AMBISHPERE: Academic and Medical Publishers and Royal Book Publishing, 2021. 558 p.